

УДК 618:619:636.2

Івашків Р.М., к. вет. н., **Стефанік В.Ю.**, проф., **Кудла І.М.**, доц.,
Тирановець В.І., доц., **Дмитрів О.Я.**, доц, **Костишин Є.Є.**, доц.,
Кава С.Й., ст. викладач, **Кацараба О.А.**, асист., **Личко Т.В.**, здобувач[©]
*Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С. З. Гжицького*

ЗАСТОСУВАННЯ ЕТІОТРОПНО-ПАТОГЕНЕТИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ МЕТРИТАХ У КОРІВ

При проведенні досліджень встановили що схема етіотропно – патогенетичної терапії більш ефективна для лікування корів з післяродовими ендометритами

Ключові слова: акушерська патологія, відтворення, акушерська диспансеризація, патологія родів, ендометрит.

Актуальність теми. Яловість корів завдає великої економічної шкоди господарству, так як ці збитки складаються з недоотримання молока приплоду, і витрат на утримання неплідних корів, їх лікування і витрати на повторне осіменіння [1-2]. Неплідності і низькому виходу телят сприяють такі причини, як неповноцінна годівля, поганий догляд, неправильне утримання та експлуатація тварин. Неплідність виникає внаслідок різних захворювань статевих органів до яких відносять і метрити [3-4].

Післяродові ендометрити завдають великих економічних збитків, особливо, на молочних комплексах. Тому, профілактиці та лікуванні післяродового ендометриту приділяється особлива увага.

На сьогоднішній день не повністю розроблені досить ефективні методи профілактики і лікування корів, хворих на післяродові ендометри в перші 10 - 14 діб післяродового періоду. Для лікування цих захворювань потрібне тривале застосування препаратів і великі витрати робочого часу.

Важливим фактором виробництва молока і м'яса є збільшення виходу телят на 100 корів. Неплідність і низький вихід телят може бути зумовлений низкою причин і як наслідок різних захворювань хвороб статевих органів, які з'являються частіше під час родів та післяродовий період. Тому передчасне ефективне лікування та попередження хвороб є важливою складовою в системі заходів з ліквідації неплідності та яловості у корів[5-6].

Мета досліджень. Метою наших досліджень було встановити основні причини захворювання корів ендометритами і розробити ефективну схему лікування, у зв'язку з чим ставили завдання - оцінити ефективні схеми лікування хворих тварин та розробити заходи профілактики захворювання.

Матеріал і методи дослідження. Матеріалом для дослідження були корови чорно-рябої породи у віці від 3 до 5 років, що належать ТзОВ "Лівчиці"

[©] Івашків Р.М., Стефанік В.Ю., Кудла І.М., Тирановець В.І., Дмитрів О.Я., Костишин Є.Є., Кава С.Й., Кацараба О.А., Личко Т.В., 2012

Жидачівського району Львівської області. При обстеженні худоби враховували умови утримання, догляду за тваринами, якість кормів. Корови мали середню вгодованість, перебували в однакових умовах утримання та годівлі. У корів які піддавались дослідженню спостерігали такі клінічні ознаки: виділення слизисто-гнійного ексудату, матка збільшена у розміру, відзначалася болючість при пальпації, відсутня ригідність матки. Загальний стан тварин без видимих змін, або спостерігалось зменшення апетиту, легка пригніченість. У деяких тварин із статевих шляхів виділяється каламутний, в'язкої консистенції слиз, що містить пластівці та я гній.

Для проведення дослідження нами було відібрано 9 голів, з ознаками розвитку післяродового ендометриту. Було запропоновано 3 схеми лікування. Курс лікування тривав 11 днів.

Корів контрольної групи лікували за наступною схемою: №1 на 1,3,5,7,9-ту добу внутрішньом'язово вводили в області крупа окситоцин в дозі 40 ОД. На 1-у і 8-у добу внутрішньом'язово вводили тетравіт в дозі 10 мл. а на 1, 4, 7, 10-ту добу вводили біцилін-5 на ізотонічному розчині у дозі 500 000 МО. Фуразолідонові палички внутриматково по 5 штук на 1,2,3,4-ту добу. У корови № 37 одужання настало на 11 день. Для корів за № 886 і 87 одужання настало на 10 добу.

Корів першої дослідної групи лікували за схемою №2: фуразолідонові палички 4 шт. внутриматково 5 днів, окситоцин внутрішньом'язово на 1, 3, 5, 7, 9, 11-у добу в дозі 40 ОД, тетравіт внутрішньом'язово в дозі 10 мл на 1, 6, 10-у добу. Промивання матки за допомогою кухля Есмарха водним розчином фурациліну 1: 3000 на 1, 2, 3, 4, 5-у добу по 2,5 літра.

У тварин цієї групи одужання настало: у корови № 124 на 11 добу, у корови № 328 і 243 на 9 і 10 добу

Тварин другої дослідної групи лікували за схемою №3 окситоцин внутрішньом'язово в дозі 40 ОД на 1, 3, 5, 7-у добу біодексаміну у дозі 1,0 г. на 1 добу лікування внутриматково. Тетравіт внутрішньом'язово в дозі 10 мл. на 1, 8-у добу, фуразолідонової палички на 2, 3, 4 добу по 5 штук. тваринам цієї дослідної групи на другу добу лікування проводили парасакральну блокаду нервів тазу 0, 6% розчином новокаїну на фізрозчині за методом В.І. Завірюхи. У тварин даної групи одужання настало: у корови № 1120 на 7 добу у корови № 454 і №1670 на 8 добу.

При ректальному дослідженні відмічали: матка підтягнута в тазову порожнину, стінка матки пружна і щільна. Таким чином, при проведенні наших досліджень, встановили що схема етіотропно –патогенетичної терапії виявилась більш ефективною і видужання настало на 8-у добу. Статева циклічність у тварин відновилася у стислі терміни (40-45 днів після отелення).

Висновки і пропозиції виробництву: На підставі проведеної роботи в господарстві можна зробити висновки.

1. Основними причинами виникнення ендометритів є: недоліки в технології утримання тварин у виробничих приміщеннях (недотримання параметрів мікроклімату), годівля без урахування фізіологічних потреб,

відсутність моціону та підготовки корів до отелення в сухостійний період, а також акушерські та гінекологічні захворювання.

2. При проведенні досліджень встановили що схема етіотропно – патогенетичної терапії (№ 3) більш ефективна для лікування корів з післяродовими ендометритами.

3. Лікувальну роботу слід поєднувати з заходами, спрямованими, з одного боку, на підвищення резистентності організму в період підготовки корів і нетелів до отелу, з іншого, на підтримання належного санітарного стану в родильних відділеннях.

Література

1. Диспансеризація великої рогатої худоби : метод. рек. [І.В. Левченко, І.П. Кондрахін, Г.Г. Харута, та ін.]. – Київ, 1997. – 60 с.

2. Завірюха В.І., Куртяк Б.М. Патологія органів розмноження та стимуляції продуктивності корів. – Львів: ТеРус, 1999. – 148 с.

3. Зверева Г.В., Хомин С.П. Гинекологические болезни коров. К.: Урожай, 1976. – 152 с.

4. Рекомендації з профілактики неплідності худоби / Г.В.Зверева, В.А.Яблонський, М.В.Косенко, С.П.Хомин, Г.Г.Харута, Г.М.Калиновський, В.Й.Любецький, О.І.Сергієнко. - Львів ДНДКІ ветпрепаратів, 2001.-18 с.

5. В.А.Яблонський. Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології./ В.А.Яблонський, С.П.Хомин, Г.М.Калиновський, Г.Г.Харута, М.І.Харенко, В.І.Завірюха, В.Й.Любецький. Нова книга. Вінниця. – 2006. – 587 с.

Summary

Reproductive ability of animals is the determining index of development of stock-raising and production of stock-raising goods. At the intensive conduct of the cattle breeding it is needed to labour for the receipt of issue from every clinically healthy cow in the set terms, that leaving of cow from a herd was not unprofitable for a proprietor [Yablonskiy v.A., Khomin s.P. 2006].

Key words: *obstetrics pathology, lactogenesis, reproduction, obstetrics dyspanserysation, partum pathology, endometritis, metritis*

Рецензент – д.вет.н., професор Гуфрій Д.Ф.